

Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Περιβάλλοντος των Ειδικευομένων Ιατρών με το εργαλείο *PHEEM* (Postgraduate Hospital Educational Environment Measure)

Π Κουτσογιάννου¹, Γ Δημολιάτης², Ε Γελαστοπούλου¹

¹ Εργαστήριο Υγιεινής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Πατρών

² Εργαστήριο Υγιεινής & Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

PHEEM - Postgraduate Hospital Educational Environment Measure

Copyright © Athens Medical Society
www.mednet.gr/archives
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE: ISSN 11-05-3992

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ORIGINAL PAPER

Μετάφραση στα ελληνικά του εργαλείου μέτρησης εκπαιδευτικού περιβάλλοντος ειδικευομένων PHEEM (postgraduate hospital educational environment measure)

ΣΚΟΠΟΣ Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα του αξιόπιστου και έγκυρου διεθνούς ερωτηματολογίου PHEEM (postgraduate hospital educational environment measure), σχεδιασμένου για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος των ειδικευόμενων ιατρών. **ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ** Το πρωτότυπο ερωτηματολόγιο αποτελείται από 40 κλειστές ερωτήσεις, οι 36 από τις οποίες εκφράζονται ως θετικές δηλώσεις και οι 4 ως αρνητικές. Οι δυνατές απαντήσεις είναι εκφρασμένες σε κλίμακα Likert 5 βαθμίδων («συμφωνώ απόλυτα», «συμφωνώ», «αβέβαιος(η)», «διαφωνώ», «διαφωνώ απόλυτα»). Οι ερωτήσεις ομαδοποιούνται σε τρεις υποκλίμακες, ανάλογα με την αντίληψη του ειδικευομένου για την αυτονομία του, την εκπαίδευσή του και την κοινωνική στήριξή του. Τέσσερις ανεξάρτητοι μετα-

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2011, 28(1):48-56
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2011, 28(1):48-56

Α. Ράμμος,¹
Κ. Τάτση,²
Σ. Μπέλλος,³
Γ. Δημολιάτης⁴

¹Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου, Αγρίνιο

²Χειρουργική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο
Πρέβεζας, Πρέβεζα

³Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

⁴Εργαστήριο Υγιεινής και
Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

Translation into Greek of the
postgraduate hospital educational
environment measure (PHEEM)

Abstract at the end of the article

Σκοπός

- Επικύρωση της ελληνικής έκδοσης του RHEEM
- Καταγραφή και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος των ειδικευομένων ιατρών στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Υλικό και Μέθοδος

Ερωτηματολόγιο στα ελληνικά

Μέτρηση Εκπαιδευτικού Περιβάλλοντος Ειδικευομένων με το εργαλείο
Postgraduate Hospital Education Environment Measure (PHEEM)

Φύλο Α Θ Ηλικία [] Ειδικότητα Νοσοκομείο ή ΚΥ

Η συγκεκριμένη θέση εργασίας στην οποία βρίσκεστε τώρα δίνει ειδικότητα: 1 πλήρη
2 μη πλήρη

Πόσο χρόνο εργάζεστε ως ειδικευόμενος στη συγκεκριμένη αυτή θέση; [] έτη και [] μήνες

Πόσο χρόνο έχετε εργαστεί συνολικά ως ειδικευόμενος; ... [] έτη και [] μήνες

Οι παρακάτω προτάσεις σχετίζονται με την τωρινή εμπειρία σας ως ειδικευόμενος. Παρακαλούμε, βαθμολογήστε τι νιώθετε εσείς προσωπικά για την παρούσα κατάσταση σε αυτή τη θέση εργασίας.

Σημειώστε αν διαφωνείτε απόλυτα (ΔΑ), διαφωνείτε (Δ), μάλλον διαφωνείτε (ΜΔ), μάλλον συμφωνείτε (ΜΣ), συμφωνείτε (Σ), συμφωνείτε απόλυτα (ΣΑ) με καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις.

- Απαντήστε **όλες** τις ερωτήσεις (γυρίστε και στην **πίσω** σελίδα).
- Μαυρίστε τελείως **μία** μόνον επιλογή, αυτή που τώρα σας εκφράζει περισσότερο:

1	Έχω σύμβαση εργασίας που παρέχει πληροφορίες για το ωράριο εργασίας.	☐	☒	☐	☐	☐	☐
2	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι θέτουν σαφείς στόχους.	☐	☒	☐	☐	☐	☐
3	Έχω προστατευμένο εκπαιδευτικό χρόνο σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☒	☐	☐	☐	☐
4	Είχα ένα κατατοπιστικό εισαγωγικό πρόγραμμα προσαρμογής σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☒	☐	☐	☐	☐
5	Σε αυτή τη θέση εργασίας έχω τις ευθύνες που αναλογούν στο επίπεδό μου.	☐	☒	☐	☐	☐	☐

6	Έχω καλή κλινική καθοδήγηση ανά πάσα στιγμή.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
7	Υπάρχει ρατσισμός σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
8	Αναγκάζομαι να κάνω εργασίες που δεν θα έπρεπε να κάνω.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
9	Υπάρχει ένας κατατοπιστικός γραπτός οδηγός καθηκόντων για τους ειδικευόμενους.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
10	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι έχουν καλές δεξιότητες επικοινωνίας.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
11	Στις εφημερίες με καλούν χωρίς να υπάρχει πάντα λόγος.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
12	Έχω τη δυνατότητα να συμμετέχω ενεργά σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
13	Υπάρχουν διακρίσεις ανάλογα με το φύλο σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
14	Υπάρχουν σαφή κλινικά πρωτόκολλα σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
15	Οι κλινικοί μου δάσκαλοί μου μεταδίδουν τον ενθουσιασμό τους.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
16	Έχω καλή συνεργασία με τους άλλους συνειδικευμένους.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
17	Οι ώρες εργασίας μου συμμορφώνονται με αυτά που προβλέπουν οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
18	Υπάρχει δυνατότητα συνέχειας στην φροντίδα των ασθενών.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
19	Έχω κατάλληλη πρόσβαση σε οργανωμένη συμβουλευτική σταδιοδρομίας.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
20	Αυτό το νοσοκομείο έχει καλής ποιότητας δωμάτια εφημερίας για τους ειδικευόμενους.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
21	Έχω πρόσβαση σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες μου.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
22	Οι ανώτεροί μου με πληροφορούν τακτικά για την καθημερινή πορεία μου (ανατροφοδότηση).	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Υλικό και Μέθοδος (Συνέχεια...)

Ερωτηματολόγιο στα ελληνικά

23	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι είναι καλά οργανωμένοι.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24	Νιώθω σωματικά ασφαλής στους χώρους του Νοσοκομείου.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25	Υπάρχει μια κουλτούρα μη επίκρισης σε αυτή τη θέση εργασίας.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26	Στις εφημερίες το φαγητό είναι καλό.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27	Υπάρχουν αρκετές ευκαιρίες μάθησης σε αυτή τη θέση εργασίας που καλύπτουν τις ανάγκες μου.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι έχουν καλές διδακτικές δεξιότητες.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29	Νιώθω μέλος της ομάδας που εργάζεται εδώ.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30	Έχω ευκαιρίες να μάθω να κάνω τις ιατρικές πράξεις που αντιστοιχούν στο επίπεδό μου.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι είναι προσιτοί.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32	Ο φόρτος εργασίας μου σε αυτή τη θέση εργασίας είναι αυτός που πρέπει.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33	Οι παλαιότεροι συναδέλφοι αξιοποιούν αποτελεσματικά τις ευκαιρίες να μάθω.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34	Η κατάρτισή μου σε αυτή τη θέση εργασίας με κάνει να νιώθω έτοιμος ειδικευμένος γιατρός.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι είναι καλοί μέντορες.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36	Παίρνω μεγάλη ευχαρίστηση από την παρούσα εργασία μου.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
37	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι με ενθαρρύνουν να μαθαίνω μόνος μου.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
38	Υπάρχει δυνατότητα συμβουλευτικής για ειδικευόμενους που αποτυγχάνουν να συμπληρώσουν ικανοποιητικά την κατάρτισή τους.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39	Οι κλινικοί μου δάσκαλοι με πληροφορούν τακτικά και σωστά για τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία	☐	☐	☐	☐	☐	☐

μου.

40 Οι κλινικοί μου δάσκαλοι προάγουν ένα κλίμα αμοιβαίου σεβασμού.

Αν μπορούσατε ν' αλλάξετε **ένα πράγμα** σ' αυτή τη θέση εργασίας, ποιά θα ήταν αυτό; Να είστε όσο πιο **συγκεκριμένοι** γίνεται: _____

Και ποιο **δεν** θα αλλάζατε; _____

Σε γενικές γραμμές, είμαι πολύ ικανοποιημένος από την ειδίκευσή μου στη θέση αυτή

Οι προσδοκίες που είχα όταν έμπαίνα στην ιατρική σχολή εκπληρώνονται.

Με τι κριτήρια διαλέξατε την ειδικότητά σας;

ΒΕΒΑΙΩΘΕΙΤΕ ΟΤΙ ΕΧΕΤΕ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΤΙ ΕΧΕΤΕ ΔΩΣΕΙ ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΡΩΤΗΣΗ

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας.

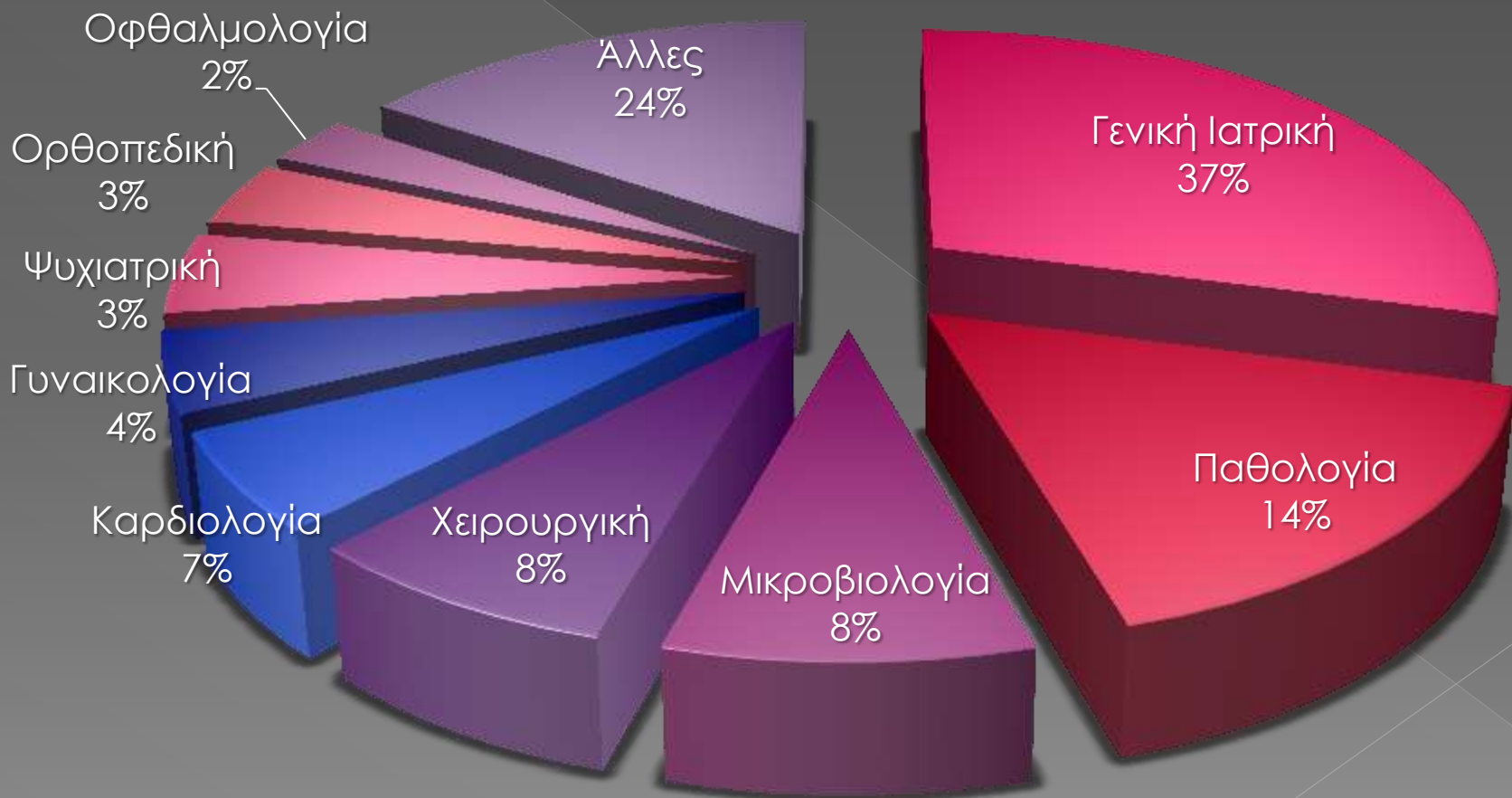
Ημερομηνία/...../200...

Αποτελέσματα

- ◎ 188 ερωτηματολόγια
- ◎ 54% άρρενες και 46% θήλεις
- ◎ Μέσος όρος ηλικίας 33,5 έτη
- ◎ 86% νοσοκομεία με πλήρη ειδικότητα
- ◎ Μέση διάρκεια ειδίκευσης 2,8 έτη
- ◎ Η ειδικότητά τους ➡

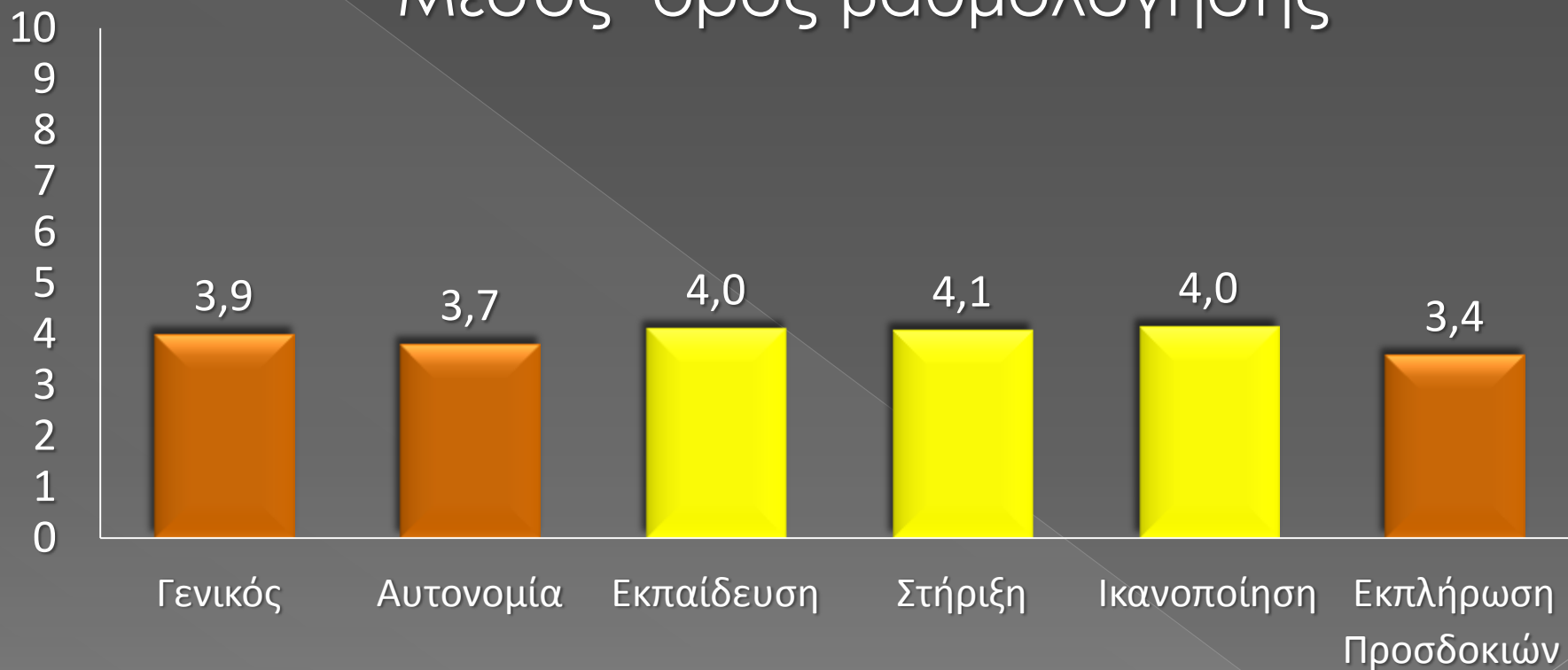
Αποτελέσματα

Κατανομή ανά ειδικότητα

Αποτελέσματα - Βαθμολόγηση

Μέσος όρος βαθμολόγησης

Βαθμός

0-2,4

2,5-3,9

4-4,9

5-5,9

6-7,4

7,5-10

Χρώμα

Ερμηνεία

ΠΑ

A

MA

MΘ

Θ

ΠΘ

ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

1. Έχω καλή συνεργασία με τους άλλους συνειδικευόμενους **7.2** (Ερώτηση 16)
2. Οι κλινικοί μου δάσκαλοι με ενθαρρύνουν να μαθαίνω μόνος μου **6.5** (37)
3. Οι κλινικοί μου δάσκαλοι είναι προσιτοί **6.2** (31)
4. Υπάρχουν διακρίσεις ανάλογα με το φύλο **6.0** (13)
5. Νιώθω μέλος της ομάδας που εργάζεται εδώ **5.7** (29)
6. Υπάρχει ρατσισμός σε αυτή τη θέση εργασίας **5.6** (7)

Βαθμός
Χρώμα
Ερμηνεία

0-2,4

2,5-3,9

4-4,9

5-5,9

6-7,4

7,5-10

ΠΑ

A

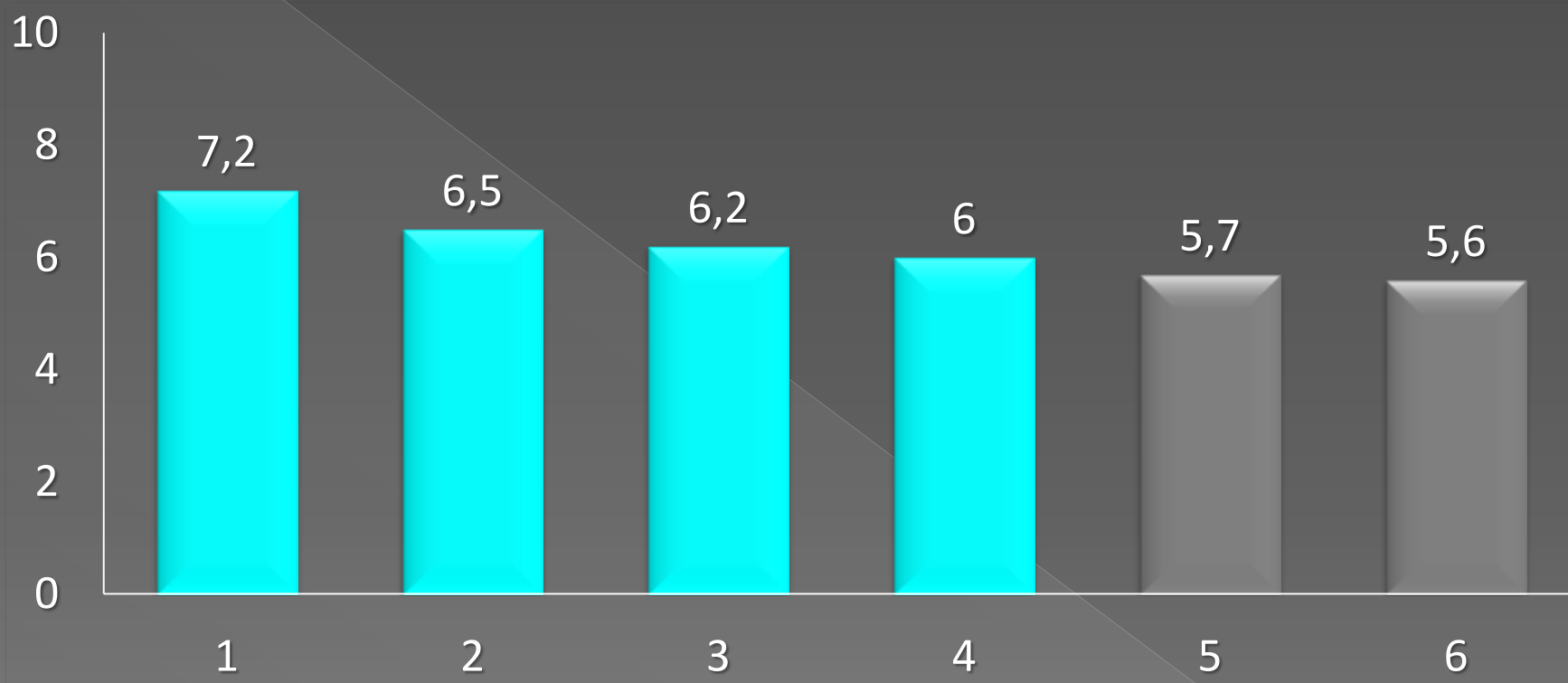
ΜΑ

ΜΘ

Θ

ΠΘ

Αποτελέσματα Υψηλότερη βαθμολογία

1: Καλή συνεργασία με συνειδικευμένους

2: Ενθάρρυνση για αυτοδιδασκαλία

3: Προσιτοί κλινικοί δάσκαλοι

4: Υπάρχουν διακρίσεις ανάλογα με το φύλο

5: Αίσθηση ως μέλος της ομάδας

6: Υπάρχει ρατσισμός σε αυτή τη θέση

Βαθμός
Χρώμα
Ερμηνεία

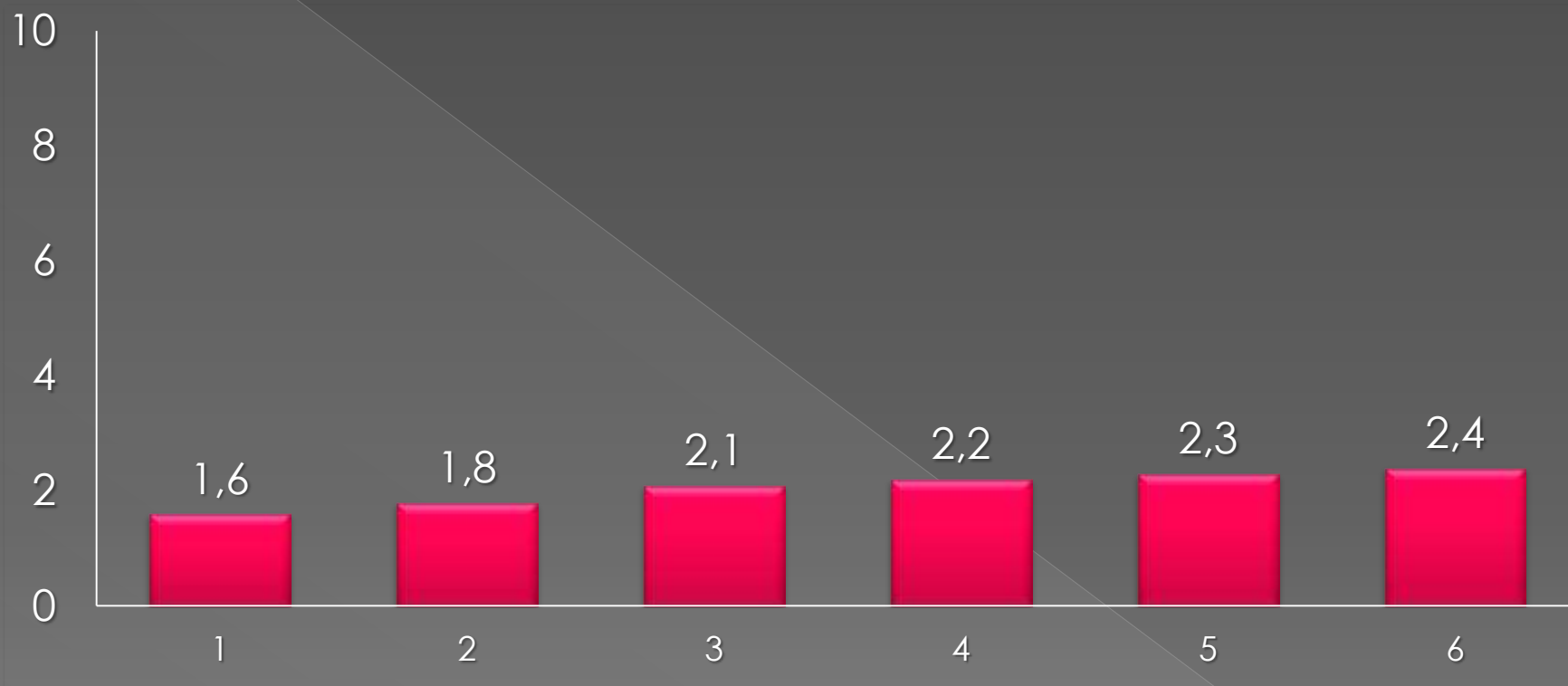
ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

1. Υπάρχει δυνατότητα συμβουλευτικής για ειδικευόμενους που αποτυγχάνουν να συμπληρώσουν ικανοποιητικά την κατάρτισή τους **1.6** (38)
2. Έχω κατάλληλη πρόσβαση σε οργανωμένη συμβουλευτική σταδιοδρομίας **1.8** (19)
3. Οι ανώτεροί μου με πληροφορούν για την καθημερινή μου πρόοδο **2.1** (22)
4. Υπάρχει κατατοπιστικός γραπτός οδηγός καθηκόντων για τους ειδικευόμενους **2.2** (9)
5. Είχα κατατοπιστικό πρόγραμμα προσαρμογής σε αυτή τη θέση εργασίας **2.3** (4)
6. Το νοσοκομείο έχει καλά δωμάτια εφημερίας **2.4** (20)

Αποτελέσματα

Χαμηλότερη βαθμολογία

1: συμβουλευτική αποτυχόντων

2: συμβουλευτική σταδιοδρομίας

3: πληροφόρηση για καθημερινή πρόοδο

4: γραπτός οδηγός καθηκόντων

5: πρόγραμμα προσαρμογής

6: δωμάτια εφημερίας

Βαθμός
Χρώμα
Ερμηνεία

Συμπεράσματα

- Δυσαρέσκεια από την θέση ειδίκευσής τους
- Μη ικανοποίηση από την εκπαίδευσή τους
- Μη εκπλήρωση των προσδοκιών τους

τι θα γίνω
όταν
μεγαλώσω;

Μήνυμα

Take home message

- Παράγουμε γιατρούς
 - > που δεν είναι ευχαριστημένοι με τη δουλειά τους ως θέση εργασίας !!!
 - > αλλά ούτε ικανοποιημένοι από την επιλογή τους ως επάγγελμα !!!
- Αυτό τίποτα καλό και αισιόδοξο δεν προμηνύει για την υγεία του ελληνικού πληθυσμού ...

Μήνυμα ΠΡΟΣΟΧΗ!

● Το δείγμα

- > δεν είναι αντιπροσωπευτικό ...
- > δεν προέρχεται από όλη τη χώρα ...
- > από πιλοτική δοκιμή επικύρωσης εργαλείου ...

● Ευχόμαστε

Τα ευρήματα να διαψευστούν από πραγματική εφαρμογή του εργαλείου μετά την επικύρωσή του σε αντιπροσωπευτικό δείγμα

